

Asia: VN/19726/2023

Vammaispalvelulain voimaantulon siirtäminen

Lausuntopyyntö

Lausunnonantajan organisaatio

Hyvinvointialue

Kannatatteko uuden vammaispalvelulain voimaantulon siirtämistä ajankohdasta 1.10.2023 uuteen ajankohtaan 1.10.2024?

Kyllä

Halutessanne voitte antaa tiiviit perustelut vastaukselle:

Nykyisessä muodossa vammaispalvelulain toimeenpano olisi vaikeasti toteutettavissa huomioiden useat toimintaympäristön saman aikaiset muutokset ja uudistuksissa tulisi huomioida hyvinvointialueiden kyvykyys toimeenpanna useita uudistuksia samanaikaisesti.

Uuden lain toimeenpanon vaikutuksia on vaikea arvioida. Lain toimeenpano edellyttäisi riittäviä resursseja ja henkilökunnan kouluttautumista, jota nykyisen lain aikataulu ei mahdollistaisi. Palveluiden järjestämistä haittaa jo nykyisillään osaavan henkilöstön riittämättömyys.

Lain sisältöjen osalta laki edellyttäisi perusratkaisujen uudelleen tarkastelua. Lain soveltajan että asiakkaan näkökulmasta lakia tulisi täsmentää sekä palveluiden että kohderyhmän osalta.

Lainsäädäntöä tulisi selkeyttää sen osalta, että jatkossa vammaiset henkilöt saisivat tosiasiasa ensisijaisesti tarvitsemansa palvelut ja tuen sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelut yleislakeihin perustuen sekä varhaiskasvatus- ja perusopetuslainsäädäntöön perustuen.

Lainsäädännön tavoitteiden ja myös sen toteutettavuuden näkökulmasta olisi tärkeää turvata lasten, nuorten, aikuisten että ikääntyvien henkilöiden oikeus saada palvelut ensisijaisesti yleislakeihin perustuen. Vammapalvelulain sosiaalihuollon erityispalveluina tulisi olla selkeä ja tarkkarajainen sekä palveluiden että kohderyhmän osalta.

Palveluiden maksuttomuus ei saisi johtaa siihen, että asiakas ohjautuisi sosiaalihuollon erityispalveluiden piiriin tilanteissa, jossa hänen tosiasiallisiin tarpeisiinsa kyetään vastaamaan

vammaispalvelulakiin nähden ensisijaisen lainsäädännön palveluin ja tukitoimin sosiaali- ja terveydenhuollon yleislakeihin perustuen.

Ikääntymisrajaus tulisi säilyttää laissa ja iäkkäiden henkilöiden palvelut tulee järjestää pääsääntöisesti sosiaalihuoltolain perusteella kuten aikaisemminkin.

Lisäksi lasten ja nuorten palveluihin järjestämisvelvoitteisiin tulisi kiinnittää huomioita eri lakien yhdyspinnalla. Esimerkiksi lasten aamu- ja iltapäivätoiminta tulisi järjestää perusopetuslain perusteella erityistä tukea saaville oppilaille aina yhdeksännen luokan loppuun asti.

Mirja Kangas, vammaisten palveluiden vastuualuejohtaja

Lapin hyvinvointialue

Tervo Maija
Lapin hyvinvointialue